

Kmečka trgovina

Izvoz jabolk iz Slovenije

Iz dravske banovine je bilo letos izvoženih izredno veliko jabolk v inozemstvo, posebno iz mariborskega, ljubljanskega ter ptujskega okraja, kjer je sadje posebno dobro obrodilo. Skoro vsa jabolka so bila izvožena v Nemčijo, in sicer največ na Dunaj, Berlin, München, Leipzig itd., le malenkost tudi v ČSR. Cena izvoženega industrijskega in prečnega sadja je bila 75 par do 1 din, cena namiznega in potrošnega sadja pa 2 din do največ 3.10 din za kg.

V naslednjem navajamo množino izvoženega sadja v inozemstvo v mesecu oktobru t. l. po okrajih: Maribor, levi breg (nakl. postaja glav. kolodvor) 1.974.611 kg, Maribor, levi breg (nakl. postaja Pesnica) 1.766.800 kg, Ljutomer (nakl. postaja Gor. Radgona) 1.553.520 kg, Ljutomer (nakl. postaja Slatina Radenci) 20.000 kg, Ljutomer (nakl. postaja Ljutomer Križevci) 284 tisoč 740 kg, Ptuj (nakl. postaja Moškanjeci) 138.700 kg, Ptuj (nakl. postaja Ivanjke) 88.800 kg, Ptuj (nakl. postaja Ormož) 76.600 kg, Maribor, desni breg 130.000 kg, Celje 377.195 kg, Murska Sobota 176.500 kg, Slov. Gradec 83.950 kg, Smarje pri Jelšah 10.000 kg, Slov. Konjice 6000 kg, Dravograd 29.300 kg.

Navajamo tudi skupno množino letos v avgustu, septembru in oktobru izvoženega sadja po okrajih: Maribor, levi in desni breg, 7.589.154 kg, Ljutomer 3.036.262 kg, Ptuj 1.616.543 kg, Murska Sobota 447.290 kg, Celje 763.845 kg, Smarje pri Jelšah 92.290 kg, Brežice 51.100 kg, Krško 97.000 kg, Slov. Konjice 28.000 kg, Dravograd 29.300 kg, Slov. Gradec 83.950 kg, Kočevje 23.692 kg, Lendava 19.900 kg.

Skupno je bilo letos izvoženega sadja v inozemstvo 13.878.326 kg. Če računamo vagonске pošiljke povprečno po 5000 kg, je bilo torej v inozemstvo izvoženih 2775 vagonov sadja.

Trgovinska pogodba z Italijo

Od 3. do 17. novembra so tekla v Rimu pogajanja med našo državo in Italijo zaradi nove trgovinske pogodbe, ki je sedaj sklenjena. Povečal se bo zlasti izvoz našega lesa v Italijo, kar bo za Slovenijo velike važnosti. Nova pogodba ne prinaša nobenih radikalnih sprememb, doseženi pa so zadovoljivi rezultati. Naš izvoz v Italijo je določen skupno na 250 milijonov lir. Naš izvoz se deli po skupinah takole: 108 milijonov lir za les, za živino in živalske proizvode 65 milijonov lir, za žitarice 41 milijonov lir in za druge proizvode 37 milijonov lir.

Slinavka in parkljevka v Sloveniji

Slinavka in parkljevka je precej razširjena v naši banovini. Najnovejši izkaz živinskih kužnih bolezni nam kaže, da so bili tile okraj okuženi po slinavki in parkljevki: okraj Brežice: Orešje in Stara vas, občina Bizeljsko; Osrednek, občina Podstreda, Pesje, občina Videm; okraj Celje: Kranjčice in Podgorje, Podkraj; okraj Konjice: Slovenjke Konjice; okraj Laško: Lažiše, Lahomno in Sv. Krištof; okraj Lendava: Beltinci, Srednja in gornja Bistrica, Kobilje, Žitkovci, Gor. Lakoš, Genterovci, Radmožanci, Melinci, Medelica; okraj Ljutomer: Žepovci, Stara nova vas, Cven, Mota, Pristava in Levščak; okraj Maribor desni breg: Bohova, Pivola, Rogoza, Sp. Hoče, Poljčane; okraj Murska Sobota: Krog, Rakčani; okraj Ptuj: Obrež, Černivec, Gomila, Jastrebel; okraj Slovenjgradec: Slovenjgradec, Kamovo in Salek; okraj Smarje pri Jelšah: Ravno, Imeno, Sedlarjevo, Gričje, Kačji dol, Dekmarce, Ples, Sv. Peter, Zrebče, Zagaj, Jazbinec, Kartince, Senovica, Sv. Tomaž, Škofija.

Zaradi pobiranja te živinske kuge je izdala kr. banska uprava naslednje stroge odredbe, ki se glase: »Trgovcem z živino, ki pri nakupu živine posebno obiskujejo kraje, ki so okuženi ali ogroženi po slinavki ali parkljevki, je brez potrdila občine, odnosno Higijenskega zavoda ali javne bolnišnice, da so bili pri povratku iz okuženih krajev razkuženi, prepovedan vstop v hleve v vsej banovini.

Položaj na živinskem trgu

V naši državi so živinski sejmi le srednje obiskani. Živnorejci na silijo preveč z živino, deloma ker sedaj po večini krajev ni že tako huda stiska za denar, deloma pa, ker pričakujejo, da se bodo morale cene popraviti. S prodajo silijo

le tam, kjer imajo malo krme ter se boje, da bi morali pozneje v zimskem času še ceneje prodati živino. Cene so v splošnem stalne, drže se na dosedanjí višini. Izvažajo se živina v glavnem še vedno na področje bivše Avstrije. Nemčija kupuje samo svinje in svinjsko mast. V Italijo se izvažajo sedaj precej svežega mesa. Čehoslovaka je prepovedala uvoz goveje živine, ovac in koz iz Jugoslavije. Pri nas se sedaj trguje živina po sledečih cenah: Ljubljana: volí I. vrste 6 din, volí II. vrste 5 do 5.50 din, volí III. vrste 4 do 5 din, telice I. vrste 6 din, telice II. vrste 5 do 5.50 din, telice III. vrste 4 do 5 din, krave I. vrste 5.50 din, krave II. vrste 4.25 din, krave III. vrste 2.50 do 3 din, teleta I. vrste 8 din, teleta II. vrste 7 din. — Ptuj: volí 3.75 do 4.50 din, krave 2.50 do 3.75 din, bikli 3.50 do 4 din, junci 3.50 do 4 din, telice 3.50 do 4.75 din. — Kranj: volí: I. vrste 6.25, II. vrste 5.50, III. vrste 5 din; telice: I. vrste 6.25, II. vrste 5.50, III. vrste 5 din; krave: I. vrste 5.50, II. vrste 4.50, III. vrste 1.75; teleta: I. vrste 8, II. vrste 7 din.

Svinje

Svinjam je cena nekoliko nazadovala. Najprej je padla na Hrvaškem, potem pa še v naših krajih. Vzrok so težave zaradi izvoza. Posebno mesna industrija ne more izvažati svojih izdelkov v zaželeni meri, pa zaradi tega manj kupuje. Pač pa je živahno povpraševanje po mladih rejnih svinjah, ki se še najbolje prodajajo. Na ptujskem sejmu so se prodajale debele svinje po 8 do 8.50 din, pršutarji po 7.25 do 7.75, plemenske svinje pa po 7 do 7.25 din. Mladi prašički 6 do 12 tednov stari so bili po 60 do 120 din komad. Na Gorenjskem špeharji po 10.50, pršutarji pa po 8.50 do 9.50 din. V Ljubljani se prodajajo špeharji po 10, pršutarji po 9 din za kilogram. Na Hrvaškem so pršutarji po 7 do 7.25, debele svinje so po 8, mlade rejne svinje pa so po 9—10 din kilogram.

Surove kože — ovčja volna

Goveje surove kože se prodajajo sedaj po 8 do 11 din, telečje kože so po 11 din, svinjske pa po 6 do 8 din za kilogram. Ovčja volna neoprana se prodaja po 24 do 26 din, oprana pa po 34 do 36 din kilogram.

Tržne cene v Mariboru

dne 26. novembra 1938

Meso: Goveje salo 15—16 din, slanina 15 do 16 din, pljuča 7—8 din, jetra 8—10, reberca 10—12 din, svinjsko meso 12—13 din, ribe 15—17 din, morske ribe 10—28 din, zajec 13—14 din za 1 kg.

Zelenjava: krompir 0.65—1.50 din kg, merica 5—6 din, čebula 2—4 din, česen 6—10 din kg, 1 din, karfiola komad 1—7 din, ohrovt 0.50—1.50,

Tako nima smisla!
Zanesljivo učinkuje
samo
ZELIO

hren kg 8—9, zelena komad 0.50—2.50 din, buča 0.50—2 din, paradižniki kup 1 din, šopek peteršilja 0.50—1 din, glavna solata 1—2 din, endivija 0.25—1 din, kup motovilca, radiča, spinache, vrtnega korenja in fižola v stročju 1 din, por komad 0.25—1 din, 2—4 komade kolerabe 1 din, luščen grah liter 7—10 din, 2—3 komade redkve 1 din, šopek majarona 0.50—1 din.

Sadje: jabolka 3—6 din, hruške 4—8 din, suhe slive 8—12 din, krhlji kg 10 din, celi orehi 10 din, luščeni orehi 26—32 din, liter svežih kostanjev 2—3 din, liter pečenih kostanjev 6 din, šipek liter 3 din.

Žito: pšenica 1.50—1.75 din, rž 1.50 din, ječmen 1.50 din, koruza 1.25—1.50 din, oves 1 din, proso 1.50 din, ajda 1.25 din, fižol 2—3.50 din.

Mlečni izdelki: mleko liter 1.50—2 din, smetana liter 10 din, surovo maslo kg 24 din, čajno maslo 28—30 din, domači sir 10 din, jajca komad 0.75—1.25, konzervirana jajca kom. 1 din.

Perutnina: kokoš 18—25 din, par piščancev 20—60 din, gos 40—45 din, puran 30—80 din, raca 15—20 din.

Krma: sladko seno 0.80 din za 1 kg, slama 0.42 din.

Razgovori z našimi naročniki

Vprašanja in odgovori

Odvetnik iztožil zastaran dolg; obsodba. B. Š. Odvetnik je terjati od Vas plačilo nekega že zastaranega dolga. Odzvali se niste, tudi ne na poziv sodišča (odnosno na tožbo), ker odvetnik ni navedel datumov. V zvezi temu ste bili obsojeni na plačilo dolga. Vprašate, ali sme sodnik obsoditi toženca na plačilo iztoženega dolga, čeprav ni v tožbi naveden nikak datum. — Ni nujno, da tožnik že v tožbi navede, kdaj je iztoževana terjatev nastala. Pa čeprav bi bil v tožbi datum naveden in bi sodišče spoznalo, da je zastaralni rok že pretekel, se sodišče na zastaranje ne ozira, ker ga mora toženec izrečno ugovarjati. Morali bi torej Vi priti k razpisani razpravi in tam ugovarjati zastaranje. Ker pa niste prišli, je moral sodnik smatrati tožnikove navedbe za resnične in Vam z zamudno sodbo naložiti plačilo iztoževane terjatve s stroški vred. V vabilu k razpravi ste bili opozorjeni, da bo sodišče ob Vašem izostanku smatralo tožnikove navedbe za resnične!

Naknadno uveljavljanje dedovine (dedščine). Š. B. Vaš polkojni oče je izročil polovico posestva, vredno 50.000 din, najmlajši hčeri za 10.000 din, pri čemer je izročilno pogodbo sestavil notar. Ko ste se zaradi tega na sodišču pritožili, so Vam dejali, da kar je kraljevi notar potrdil, to je veljavno. Ker ste v »Slov. gospodarju« čitali, da

dedna pravica zastara šele v 30 letih, vprašate, ali bi se dalo še kaj ukreniti v Vaš prid. — Dedna pravica, o kateri ste čitali, je izvirala iz testamenta; le ta zastara šele v 30 letih. V Vašem primeru pa ste bili očitno le prikrasani v Vaši zakoniti dedni pravici, zaradi česar bi mogli, odnosno morali zahtevati le svoj nujni dedni delež, odnosno njegovo zvišanje. Ta pravica pa zastara že v treh letih. — Pouk, ki so Vam ga dali na sodišču, ne drži. Vi bi lahko dali precenti izročeno posestvo in bi se pri preračunu zapuščine, odnosno Vašega nujnega dednega deleža, morali vpoštevati znesek, za kolikor je najmlajša hč dobila posestvo izpod prave vrednosti.

Slaba reja svinj v višjih legah. Jurij P. Vaše posestvo leži 1000 metrov visoko; zemlja je peščena. Pesa ne uspeva, svinje se nočejo tako zrediti kot v nižavah vzlic skrbni reji in izmenjavi pasme. — Splošen pojav je, da v višjih legah radi peščene zemlje pesa ne uspeva. Kaj prida se tu ne da pomagati. Poskusite z umetnimi gnojili (dušikom, kalijem) in zalivanjem z gnojilom. — Čudno pa je, da se Vam ne posreči svinj tako zrediti kot v nižavah. Visoka lega tu ne bo kriva, vsaj bistveno ne. Najbrž so svinje kake slabe vrste, odnosno ne izkoriščajo dobro hrane. Poskusite pri krmljenju z dodatki rudninskih snovi, dokler so svinje mlade z mlekom, dodatkom ribje moke in ribjega olja.